

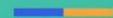

SCIENCE OF THE 3RD MILLENNIUM: SEARCHES, PROBLEMS, PROSPECTS OF DEVELOPMENT

*Proceedings of the VIII International
research and practice Internet conference*

April 23-24, 2025

Zaporizhzhia (temporarily relocated), Ukraine

Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку

Матеріали

VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(23-24 квітня 2025 року)

Рада молодих учених
Бердянського державного педагогічного університету

м. Запоріжжя
(університет тимчасово переміщений)
2025

ОПИТУВАЛЬНИК НЕГАТИВНОГО ДИТЯЧОГО ДОСВІДУ ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДІАГНОСТИКИ ДИТЯЧИХ ТРАВМ У ПОДРУЖЖІ

(Шабаташ І. С., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Євдокимова Н. О., доктор психологічних наук, професор)
ПЗВО «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика»,
м. Миколаїв, Україна

Дитячі травми відіграють важливу роль у формуванні особистості та подальших міжособистісних стосунків, зокрема шлюбних. Дослідження свідчать, що негативний дитячий досвід (Adverse Childhood Experiences, ACE) може мати довгостроковий вплив на емоційну регуляцію, довіру до партнера та здатність до конструктивної комунікації. Одним із найбільш валідних і надійних інструментів для виявлення травматичних подій дитинства є опитувальник негативного дитячого досвіду (АСЕ-опитувальник) [1].

Використання АСЕ-опитувальника у дослідженнях подружніх стосунків є особливо важливим, оскільки він допомагає виявити приховані причини конфліктів між партнерами, що базуються на невирішених дитячих травмах. Це сприяє не лише покращенню міжособистісної взаємодії, а й розробці ефективних психологічних інтервенцій для пар, які стикаються з труднощами у шлюбі.

Опитувальник АСЕ містить 22 питання, які охоплюють три категорії дитячого досвіду: насильство, нехтування та дисфункція в сім'ї. Високий бал за цим тестом корелює з ризиками психологічних труднощів у дорослому віці, зокрема у подружніх відносинах [3].

Використання АСЕ-опитувальника в сімейній терапії дозволяє виявити приховані причини конфліктів між партнерами. Часто негативний дитячий досвід може бути коренем міжособистісних проблем у шлюбі, таких як труднощі в емоційному вираженні, порушення комунікації та емоційне дистанціювання. Діагностика негативного дитячого досвіду допомагає розробити індивідуальні стратегії корекції цих проблем, що знижує напругу у стосунках та сприяє гармонізації взаємодії між партнерами.

Усвідомлення власного дитячого досвіду сприяє підвищенню емпатії між партнерами та покращенню комунікації, що є основою для вирішення конфліктів та зменшення емоційної напруги у подружжі. Важливо, щоб кожен партнер зміг зрозуміти, як його власні переживання в дитинстві можуть впливати на його реакції у шлюбі.

Опитувальник АСЕ може бути ефективним первинним інструментом оцінки стану психоемоційного здоров'я подружжя, адже він дозволяє визначити рівень впливу дитячих травм на емоційну регуляцію та поведінкові патерни партнерів [3]. Однак важливою є не лише кількісна оцінка травматичного досвіду, але й якісний аналіз впливу кожного негативного фактору на життя партнерів і як це впливає в подальшому на їх стосунки в парі.

Поєднання АСЕ-опитувальника з іншими методами дослідження (інтерв'ю, глибинний аналіз, психометричні тести) дозволяє отримати більш повну картину психоемоційного стану подружжя та розробити цілеспрямовані стратегії для покращення їх взаємодії.

Інтерпретуючи результати опитувальника можна розпізнати механізми емоційної регуляції, які могли сформуватися під впливом дитячих травм,

пояснити труднощі у вираженні почуттів та побудові довірливих стосунків між партнерами [2]. В довготривалій перспективі - сформувані стратегії подолання наслідків травматичного досвіду через психотерапію та сімейне консультування.

На основі отриманих даних за допомогою опитувальника АСЕ можна зробити висновок, що високий рівень АСЕ у партнерів безпосередньо пов'язаний із зниженням довіри, емоційною дистанцією та зростанням конфліктності у подружніх стосунках [4]. Результати досліджень показують, що високий АСЕ-рівень у партнерів корелює зі зниженим рівнем довіри та емоційної близькості, підвищеною конфліктністю через труднощі у вираженні емоцій, використанням нездорових механізмів подолання стресу (наприклад, емоційне дистанціювання або агресивні реакції).

Отже, аналіз АСЕ допомагає не лише зрозуміти психологічний стан партнерів, але й оцінити ризики для їхнього спільного життя та запропонувати ефективні шляхи подолання труднощів.

Опитувальник негативного дитячого досвіду є ключовим діагностичним інструментом, що дозволяє оцінити вплив дитячих травм на подружні відносини. Його використання у психологічній практиці сприяє виявленню глибинних причин міжособистісних проблем та розробці ефективних методів корекції. Подальші дослідження у цій сфері можуть допомогти вдосконалити методики роботи з парами, у яких один або обидва партнери мають історію дитячих травм. У цьому і полягають перспективи наших подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева Я. В., Щотка О. В. Психологія сім'ї та подружніх стосунків. Київ : Академія. 2001.
2. Столярчук О. А. Психологія сучасної сім'ї : навч. посіб. Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2015. 136 с.
3. Lowes E. The Impact of Childhood Trauma on Psychological Development: A Classification Approach. 1995.
4. Proulx C. M., Helms H. M., Buehler C. (2007). Marital Quality and Personal Well-Being: A Meta-Analysis. *Journal of Marriage and Family*. 2007. № 69(3). P. 576–593.